

Göteborgs kommun
orgryteharlanda@orgryteharlanda.goteborg.se

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Rosendalsskolan
i Göteborgs kommun

Uppföljning av tillsyn i Rosendalsskolan

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Göteborgs kommun under hösten 2015. Skolinspektionen fattade den 26 januari 2016 beslut efter tillsyn för Rosendalsskolan. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Göteborgs kommun inkom med den 27 april 2016, den 5 oktober 2016, av uppföljningsbesöken vid skolenheten den 6-7 oktober 2016 samt telefonsamtal med rektorn den 30 november 2016.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde		Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
6. Styrning och utveckling av verksamheten			
	Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Föreläggande	2017-04-21
	Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Föreläggande	2017-04-21
	Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Föreläggande	2017-04-21

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	
Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Brist avhjälp
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	
Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.	Brist avhjälp
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	
Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpas.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 21 april 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Rektorn ska följa upp skolenhetens resultat. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen och dokumenteras.

Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumentera de beslutade åtgärderna.

Rektorn ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärderna och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist**Skolinspektionens tidigare beslut**

Skolinspektionen beslutade den 26 januari 2016 att förelägga Göteborgs kommun att senast den 28 april 2016 vidta åtgärder för att säkerställa att

rektorn följer upp och dokumenterar skolenhetens resultat i relation till de nationella målen. Vidare förelades att rektorn utifrån en analys av uppföljningen skulle ta beslut och dokumentera nödvändiga utvecklingsåtgärder samt planera för genomförandet av dessa utvecklingsåtgärder. Av Skolinspektionens beslut framgår att skolan saknade uppföljning av elevernas kunskapsresultat i årskurs 3 i de ämnen där det finns kunskapskrav och därmed också en analys och utvärdering av en sådan uppföljning som utgångspunkt för planering av och genomförandet av nödvändiga utvecklingsåtgärder. I beslutet framgår även att skolan saknade en analys och utvärdering av kunskapsresultaten för eleverna i årskurs 6 samt dokumenterade utvecklingsåtgärder och planering för genomförandet av dessa. Rektor hade påbörjat ett kvalitetsarbete som vid tiden för Skolinspektionens tillsyn dock inte var tillräckligt. Skolinspektionen konstaterade att avsaknaden av dokumentation kring skolans systematiska kvalitetsarbete, det vill säga planering, uppföljning, utvärdering och utvecklingsåtgärder med utgångspunkt i skolenhetens resultat, försvårade förutsättningarna för rektorn och skolan att vidta rätt utvecklingsåtgärder och sedan systematiskt utvärdera dessa.

Huvudmannens redovisade åtgärder

I huvudmannens svar till Skolinspektionen, som inkom den 27 april 2016, redovisas ett antal åtgärder för att komma till rätta med de brister som Skolinspektionen konstaterade i beslutet gällande systematiskt kvalitetsarbete. Huvudmannen anger i sitt svar att en ny rektor tillsattes den 1 april 2016 med uppdraget att förtydliga arbetet med skolans processer samt att en ny ledningsorganisation utsetts på skolan. Den nya ledningsgruppen kommer kontinuerligt att följa upp kunskapsresultat, närvaro och elevernas arbetsmiljö skriver huvudmannen. I huvudmannens svar går det också att läsa att rektorn beslutar om de aktiviteter/åtgärder som beskrivits i huvudmannens svar till Skolinspektionen. Vidare anges att övriga beslut som rektor behöver fatta återfinns i skolans verksamhetsplan för läsåret 2016-2017. I huvudmannens svar framgår också att rektor planerar och genomför de aktiviteter/åtgärder som beskrivs i huvudmannens svar till Skolinspektionen och skolans verksamhetsplan. Utvecklingsarbetet på Rosendalsskolan dokumenteras i skolans verksamhetsplan och löpande dokumentation av lednings-, pedagog-, APT och övriga möten på skolan.

Efter att Skolinspektionen begärt komplettering av de redovisade åtgärderna inkom huvudmannen den 5 oktober 2016 med dokumentet "*Verksamhetsplan Rosendalsskolan 2016/2017*". I dokumentet framgår under rubriken systematiskt kvalitetsarbete att skolan kommer att fokusera på elevhälsans arbete på skolan, att processerna tydliggörs och att elevhälsoarbetet på skolan omfattar alla elever. Målsättningen är att utveckla det förebyggande arbetet utifrån

elevhälsans alla perspektiv under läsåret. I detta arbete ingår att utifrån olika indikatorer följa upp att beslutade insatser förbättrar elevernas lärandemiljö och att undervisningen utvecklas utifrån analysen av kunskapsresultaten som gjordes i juni 2016. I verksamhetsplanen anges vidare uppsatta mål inom områdena pedagogiskt ledarskap, normer och värden, kunskaper, elevernas ansvar och inflytande, skola och hem, förskoleklass samt fritidshem. Avslutningsvis anges i verksamhetsplanen att rektor under oktober och november 2016 tillsammans med ledningsgruppen kommer att besluta om när och hur de olika aktiviteterna i verksamhetsplanen ska utvärderas och följas upp eftersom Rosendalsskolan under tiden april-september 2016 haft tillförordnade rektorer.

Skolinspektionens uppföljningsbesök

För att komplettera huvudmannens redovisningar gjorde Skolinspektionen två besök på skolenheten den 6 och den 7 oktober 2016. Vid besöken genomfördes intervjuer med lärare och rektor.

Lärarna som undervisar i årskurs 3-6 uppger i intervju vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 7 oktober 2016 att det skett en utvärdering av förra läsåret årskursvis men att ingen utvärdering av verksamheten genomförts på skolenhetsnivå. Lärarna tillägger att de däremot får en tydlig styrning av rektor och att de fått i uppgift av rektorn att läsa den nya verksamhetsplanen till nästa arbetsplatsträffsmöte (APT).

Lärarna som undervisar i förskoleklass och årskurs 1-2 berättar i intervju vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 6 oktober 2016 att de arbetade med utvärdering av verksamheten innan sommarlovet 2016 och tillägger att det var första gången på senare tid som alla arbetade på detta sätt med utvärdering. Lärarna berättar vidare att de inte känner till om någon analys och sammanställning av deras utvärdering har gjorts på skolenhetsnivå. Lärarna uppger också att de fått i uppdrag av rektor att läsa igenom den nya verksamhetsplanen för läsåret 2016/17 till nästkommande APT då den ska diskuteras. Lärarna tillägger att förändringsarbetet på skolan har påverkats av tillsättandet av ny rektor från och med höstterminen 2016 och flytten till nya tillfälliga lokaler i samband med skolans renovering. Lärarna berättar att den nya rektorn startat en ledningsgrupp som träffas regelbundet och består av sex personer; två representanter för förskoleklass och fritidshem, två representanter för årskurs 1-3 och två representanter för årskurs 4-6 samt rektor och bitr. rektor och att elevhälsan deltar vid behov.

Rektorn berättar i intervju vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 7 oktober 2016 att det genomfördes en utvärdering av förra läsåret arbetslagsvis. Rektorn tillägger att sammanställningen på skolenhetsnivå saknas eftersom

fokus i augusti var hur undervisningen på skolan skulle planeras för läsåret 2016/17. Rektorn berättar vidare att den nya verksamhetsplanen är påbörjad men inte färdigställd, vid tiden för uppföljningen.

Rektorn berättar i ett telefonsamtal med Skolinspektionen den 30 november 2016 att arbetet med att följa upp resultaten i årskurs 3 i de ämnen som det finns kunskapskrav i är påbörjat men inte färdigt. Rektorn berättar vidare att arbetet med att analysera och utvärdera kunskapsresultaten för eleverna i årskurs 6 samt dokumentationen av utvecklingsåtgärder och planering för genomförandet av dessa också är ett påbörjat arbete men som inte är färdigställt ännu.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det vid skolenheten genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Skollagen anger också att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvar för skolans resultat.

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen visserligen har vidtagit en del åtgärder för att komma till rätta med skolans brister som gäller systematiskt kvalitetsarbete men att detta arbete inte är färdigställt. Bedömningen görs mot bakgrund av att rektorn fortfarande inte har sammanställt ett systematiskt kvalitetsarbete som tar avstamp i en uppföljning av resultaten i årskurs 3 i de ämnen som det finns kunskapskrav i och att arbetet med att analysera och utvärdera kunskapsresultaten för eleverna i årskurs 6 samt dokumentationen av utvecklingsåtgärder och planering för genomförandet av dessa saknas. Avsaknaden av uppföljning, analys, beslut och planering av utvecklingsåtgärder med utgångspunkt i skolenhetens resultat, försvårar förutsättningarna för rektorn och skolan att vidta adekvata utvecklingsåtgärder och sedan systematiskt utvärdera dessa.

Motivering till val av verktyg

Göteborgs kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Göteborgs kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avhjälpta brister i verksamheten**Extra anpassningar och särskilt stöd**

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälpt denna brist. Bedömningen görs utifrån kommunens skriftliga redovisning och Skolinspektionens uppföljningsbesök den 6-7 oktober 2016.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälpit denna brist.

Bedömningen görs utifrån kommunens skriftliga redovisning och Skolinspektionens uppföljningsbesök den 6-7 oktober 2016.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Göteborgs kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Göteborgs kommun avhjälpt denna brist. Bedömningen görs utifrån kommunens skriftliga redovisning och Skolinspektionens uppföljningsbesök den 6-7 oktober 2016.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpna.

På Skolinspektionens vägnar

Fredrik Mattsson
Enhetschef

Anders Bengtsson
Föredragande/Utreddare